

Hedendaags denken. Een inleiding

Programma

Dag 1

Martin Heidegger

Inleiding: *Het zelf – in vogelvlucht*

Het zelf (in vogelvlucht): van *zoon politikon* via rationeel en autonoom subject naar *Dasein*

Inleiding: *Martin Heidegger*

De ontwikkelingen in het werk van Heidegger: van bestaan verstaan naar zijnsdenken

Bespreking:

Martin Heidegger: *Zijn en tijd*

Het menselijk bestaan als erzijn, 'er' als in de wereld, 'in' als verstaan / ontwerp, 'zijn' als zorg, erzijn als in wording zijn en in verbindingen zijn

Bespreking:

Martin Heidegger: *Gelatenheid*

Zijn als gebeuren (*Ereignis*), gelatenheid als het wezen van het denken: wachten, los laten, overgave aan het opene

Gesprek

Dag 2

Emmanuel Levinas

Inleiding: *Van Aristoteles naar Emmanuel Levinas*

Van *eudaimonia* – via naastenliefde, conatus / blijmoedigheid, de categorische imperatief en het schadebeginsel – naar 'het gelaat van de Ander'

Inleiding: *Emmanuel Levinas*

Van Heidegger naar Levinas: het menselijk bestaan, Auschwitz en het primaat van de ethiek

Bespreking:

Emmanuel Levinas: *Het menselijk gelaat*

Autonomie als de reductie van het Andere tot het Zelfde en het gelaat van de Ander

Bespreking:

Emmanuel Levinas: *Anders dan zijn of het wezen voorbij*

Genieting, gevoeligheid als kwetsbaarheid of blootstaan aan de ander en plaatsvervangings/substitutie

Gesprek

Dag 3

Antonio Damasio

Inleiding: *Lichaam – ziel - geest*

Van Plato en de ziel (*psuche*) via René Descartes en geest (*mens*) naar Antonio Damasio en hersenen (*brain*)

Inleiding: *Antonio Damasio*

Filosofie als neurobiologisch georiënteerd onderzoek van het zelf - van *De vergissing van Descartes* via *Ik voel dus ik ben* en *Het gelijk van Spinoza* naar *Het zelf wordt zich bewust*

Bespreking:

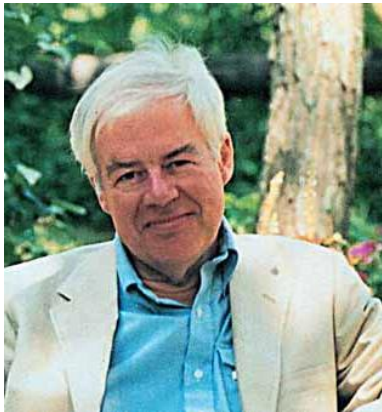
Antonio Damasio: *Het zelf wordt zich bewust*

De constructie van bewustzijn (in fasen) door de hersenen, het onderscheid: emotie–gevoel–kernbewustzijn, het onderscheid: protozelf–kernzelf-autobiografisch zelf en primordiale gevoelens

Gesprek

Dag 4

Richard Rorty

Inleiding: *Van Ludwig Wittgenstein naar Richard Rorty*

De 'linguistic turn', van waarheidstafels via taalspelen en paradigma's naar *Philosophy and the mirror of nature*

Inleiding: *Richard Rorty*

'De jongen die van Trotski en wilde orchideeën hield', het meesterwerk *Philosophy and the mirror of nature* en het streven naar solidariteit

Bespreking:

Richard Rorty: 'Rechten van de mens, rationaliteit en sentimentaliteit' /

'Liever Marx dan Jezus'

Het streven naar solidariteit en de rol van gevoelige verhalen / Het belang van maatschappijvormende teksten

Gesprek

Dag 5

Rosi Braidotti

Inleiding: *Feministische filosofie*

Kritiek op het vrouwvijandige karakter van de Westerse filosofie, op het fallologocentrisme en op de 'mannenmaatschappij'

Inleiding: *Rosi Braidotti*

Drie bronnen van inspiratie: Luce Irigaray, Gilles Deleuze en Donna Haraway, de seksuele differentie, het nomadisch subject, anders vrouw / man worden

Bespreking:

Rosi Braidotti: *Op doorreis*

De weg van de nomade, voortdurend worden en een ethisch kompas voor deze wereld

Gesprek